Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen

KURSRAPPORT
JUS 242 RETTERGANG STUDIEÅRET 2013/2014

Bergen 12. mai 2014

1. Faglærers vurdering av gjennomføring

a) Praktisk gjennomføring

i. strukturen på kursopplegget

Kurset i Rettergang strekker seg fra midten av november måned og ut februar måned. Årets kurs var det første kurset etter at fagene Rettergang og Strafferett ble delt. Tidligere ble disse fagene studert parallelt.

Kurset er lagt opp slik at det undervises i sivilprosess før jul og i straffeprosess etter jul. I tillegg kommer noen avsluttende seminarer i fellesprosess mot slutten av kurset det der undervises i både straffeprosess og sivilprosess. Både sivilprosessen og straffeprosessen starter med en lenger forelesningsrekke før det deretter er to uker med seminarer. Det eneste obligatoriske elementet er en kursoppgave som studentene skriver den første uken etter forelesningene i straffeprosess. Etter at undervisningen var ferdig hadde studentene to uker til eksamensforberedelse.

ii. Forelesningene

Forelesningene i sivilprosess ble i hovedsak holdt av førsteamanuensis Camilla Bernt, men førsteamanuensis Magne Strandberg foreleste om bevis og rettskraft. Forelesningene i straffeprosess ble i sin helhet holdt av høyesterettsdommer Magnus Matningsdal. Studentene oppgir i sin evaluering at de er meget godt fornøyd med forelesningene.

iii. Seminarene

På seminarene i sivilprosess og straffeprosess har vi tatt utgangspunkt i de oppgavesettene som ble brukt av professor Henry Mæland mens han var kursansvarlig, men vi har gjort ganske vesentlige endringer i oppgavesettene. Vi har blant annet forsøkt å gi oppgavesettene en klarere profil der det i større grad fokuseres på bestemte temaer på de ulike seminarsamlingene. Oppgavesettene er også endret for å samsvare bedre med læringskravene. I tillegg er det, særlig i sivilprosess, skrevet en rekke nye oppgaver. På seminarene i fellesprosess har vi stort sett skrevet helt nye oppgaver.

Studentene oppgir i sin evaluering at oppgavesettene dels preges av for mye detaljer og dels ligger utenfor læringsmålene. Iallfall et stykke på vei har studentene rett i dette, og vi vil gjennomgå oppgavesettene på nytt for å forbedre dem ytterligere til neste år. Samtidig er det viktig å få frem at

balanseringen mellom de store prinsippspørsmålene og de mindre detaljene ikke alltid er så enkel i prosessfagene.

iv. Skriving og kommentering

I kurset er det bare ett obligatorisk innslag, nemlig den obligatoriske kursoppgaven. Utover dette har vi ikke gitt noe tilbud om skrivetrening til studentene. Enkelte studenter har ytret en viss misnøye over fraværet av mer skrivetrening. Vi har full forståelse for studentenes innspill her, men det å legge til rette for mer skrivetrening – hvis det skal være initiert fra fakultetet – vil være temmelig kostnadskrevende fordi man da er avhengig av å gi individuelle tilbakemeldinger til hver enkelt student. For noen år tilbake ble det til sammen tilbudt fire kursoppgaver i fagene Rettergang og Strafferett, der to måtte bestås. Antallet ble halvert, iallfall delvis av økonomiske årsaker, og med dagens økonomiske situasjon er det neppe rom for en økning i antallet kursoppgaver. Selv om det ikke er lagt til rette til for skrivetrening i regi av fakultetet, er det selvsagt ikke noe vi veien for at studentene organiserer dette selv via kollokvier eller på andre måter.

v. Gjennomføringen av seminarene

Selve gjennomføringen av seminarene har stort sett gått etter planen. I sivilprosess har vi denne gang utelukkende hatt interne seminarledere (de kursansvarlige samt førsteamanuensis Halvard Fredriksen og professor Tore Lunde). I straffeprosess har det stort sett vært brukt interne seminarledere (de kursansvarlige samt professor Ragna Aarli) i tillegg til visepolitimester Jon Reidar Nilsen. Det virker som studentene har vært fornøyde med seminarlederne. Noen studenter klager riktignok over at enkelte oppgaver løses på ulik måte av de ulike seminarlederne, men det er ikke noe vi uten videre anser som en ulempe. Mange av oppgavene på kurset er vanskelige, og flere av dem kan det være fullt forsvarlig å løse gjennom ulike fremgangsmåter og det kan også være fullt forsvarlig å komme til ulike standpunkter.

vi. Den obligatoriske kursoppgaven

Studentene oppgir i sin evaluering at de var meget godt fornøyde med den obligatoriske kursoppgaven. Også gjennomføringen av oppgaven gikk stort sett bra. Det var riktignok en oppgaveretter som ikke klarte å bli ferdig, men det problemet ble løst ved at de kursansvarlige sammen med professor Jon Petter Rui rettet ferdig resten av besvarelsene i den kommisjonen det var snakk om. Vi valgte for øvrig å bruke kontinuasjonseksamen fra 2013 som obligatorisk kursoppgave, noe som det ble stilt visse spørsmål ved fra enkelte studenter. Vi anser imidlertid denne praksisen som hensiktsmessig fordi poenget med oppgaven, som uansett bare er bestått eller ikke bestått og der det er meget sjelden at noen ikke består, er å øve opp studentene i skriving av prosessrett.

vii. Eksamen

Eksamen ble gjennomført som ordinær fire timer skoleeksamen. Oppgaven var på forhånd gjennomgått av to studenter og av en faglærer i tillegg til de kursansvarlige. I ettertid er det nok likevel mulig at oppgaven var noe omfattende.

viii. Samarbeidet med administrasjonen

Samarbeidet med administrasjonen har stort sett fungert meget godt. Det har vært noe utskiftning av studieårsansvarlige i administrasjonen, men uten at det har medført noen problemer av betydning. Det har vært noen problemer knyttet til påmelding til seminarene, men det er viktig å understreke at problemene var av rent teknisk art og ikke skyldtes administrasjonen på vårt fakultet. Påmeldingsproblemene medførte at den studieårsansvarlige i administrasjonen måtte bruke mye tid på å legge inn påmeldingene manuelt. Problemet medførte at de endelige listene over seminargruppene i straffeprosess kom ganske sent, men seminarene ble likevel gjennomført uten forsinkelser av noe slag. Det er likevel fullt forståelig at også studentene klager over at de må melde seg opp på hvert enkelt seminar.

b) Strykprosent og frafall

Det var 375 studenter som møtte til eksamen. Det var 21 studenter som fikk karakteren F. Det utgjorde 5,5 % av de som tok eksamen. I tillegg var det 30 studenter som trakk seg fra eksamen, noe som utgjør 8 % av de som var møtt opp. Det er dermed 13,5 % som enten trakk seg eller strøk. Dette er en noe høy prosentsats, men selve strykprosenten er ikke høyere enn den vanligvis har vært i faget.

c) Karakterfordeling

Karakterfordelingen var slik: A 6 %, B 15 %, C 27,2 %, D 25,3 %, E 13 % og F 5,5 %. Her er det kanskje noe mange som får D sammenlignet med antallet som får B, men på den annen side var karakterfordelingen omtrent den samme både i 2012 og 2013.

d) Studieinformasjon og dokumentasjon

Studentene har fått en introduksjonsforelesning der de to kursansvarlige presenterte opplegget for faget. I tillegg ligger mye relevant informasjon ute på mi.side. Studentene etterspør noe klarere og mer utfyllende læringsmål.

e) Tilgang til relevant litteratur

Pensum er Mæland «Kort prosess» og Andenæs/Myhrer «Straffeprosess». Vi forutsetter at studentene kjøper disse bøkene. I tillegg har vi laget en liste over aktuell fordypningslitteratur der vi både angir mer omfattende bøker og artikler om utvalgte emner. All denne litteraturen er tilgjengelig enten på biblioteket eller på nett. Særlig i sivilprosess oppfordrer vi studentene til å supplere den noe korte læreboken.

2. Faglærers vurdering av rammevilkårene

a) Lokaler og undervisningsutstyr

Alle undervisningslokaler har fungert tilfredsstillende. Forelesningene har foregått i auditorium 1. Seminarene har vært holdt i litt ulike seminarrom. Kvaliteten på rommene er noe variabel, men stort sett høyst akseptabelt.

3. Faglærers kommentar til studentevalueringen(e) (referansegruppemøtet)

a) Metode – gjennomføring

Studentevalueringen ble gjennomført som en spørreundersøkelse fordi det basert på tidligere erfaringer har vist seg å være vanskelig å gjennomføre referansegruppemøte på 4. studieår.

b) Oppsummering av innspill

Vi har allerede i de foregående punktene tatt opp de viktigste av de innspillene studentene kommer med, men vi gir en kort oversikt: Studentene er meget godt fornøyde med forelesningene, og 64 % av studentene oppgir at forelesningene i sivilprosess gir «i svært stor grad» eller «i stor grad» bidro til læringen, mens 60 % oppga det samme i straffeprosess.

Også seminarene blir stort sett godt mottatt. 65 % av studentene oppgir at seminarene i sivilprosess «i svært stor grad» eller «i stor grad» bidro til læringen, 73 % av studentene oppgir det samme i straffeprosess. Noen oppgir imidlertid i sine kommentarer at seminarene i for stor grad tar opp temaer som ikke er i kjernen av læringsmålene. Seminarene i fellesprosess blir derimot mer lunkent mottatt. 45 % av studentene oppgir at disse seminarene «i svært stor grad» eller «i stor grad» bidro til læringen. I tillegg gir en del studenter kommentarer om at seminarene i fellesprosess tar opp for mange nye problemstillinger tett på eksamen.

Ellers oppgir noen studenter at faget inneholder for mye detaljer, og at det er for lite samspill mellom forelesninger, pensum og læringsmål. Pensumboken i sivilprosess blir kritisert for å være for kort.

4. Oppfølging av fjorårets evaluering

I fjor kom det en del kritikk mot seminaroppgavene, da kanskje særlig i sivilprosess. Vi har tatt tak i dette og har blant annet laget flere nye oppgaver.

5. Faglærers samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

Vår samlede vurdering er at rettergangsfaget alt i alt fungerer bra. Samtidig har studentene i sin evaluering påpekt flere punkter som vi vil forbedre til neste eller som allerede er blitt forbedret:

- Læringsmålene har vært gjennomgått og er vesentlig omskrevet, se sak 11-14 i SU
- Vi kommer til å fortsette arbeidet med å forbedre oppgavesettene til seminarene i sivilprosess og straffeprosess
- Vi kommer til å vurdere om vi skal opprettholde fellesseminarene og eventuelt hvilken form de skal ha
- Vi kommer ikke til å endre pensumbok i sivilprosess fordi alternativet (Skoghøy: Tvisteløsning) bl.a. er for omfattende, men vi kommer fortsatt til å gi studentene en liste over aktuell/anbefalt fordypningslitteratur og vi kommer til å se på om denne listen kan gjøres med studentvennlig

Ørnulf Øyen	Magne Strandberg
Kursansvarlig	Kursansvarlig